

Citace a bibliografické odkazy

Kde hledat informace

www.ped.muni.cz/wlib

- Praktické informace
- Závěrečné práce, citování
- Vše o citování
- Jak citovat a příbuzné normy

Základní termíny

- Citace = uvedení cizího výroku ve vlastní práci
- Bibliografická citace = údaj o dokumentu, z něž byla čerpána citace
- Odkaz v textu = označení, kde v seznamu použitých informačních zdrojů je bibliografická citace k dané citaci

Typy citací

- **Přímá citace** = autor dílo četl
- **Nepřímá citace** = odkaz na dílo čtené někým jiným
- **Autocitace** = odkaz na vlastní dílo

Způsoby převzetí informací

- Korektní převzetí:
 - Citát
 - Parafráze
 - Kombinace citátu a parafráze
- Nekorektní převzetí = plagiát

Citát

„Vědeckotechnické a hospodářské dějiny 20. století se ocitají ve výrazném vleku politického vývoje. Překotný rozvoj dopravy, komunikace a nových technologií (rozšířené používání kovů a jejich slitin, rozvoj chemie a biologie) zavedených do výroby na sklonku 19. století odstartoval doslova závody ve zbrojení iniciované Německem (završené postupně dvěma světovými válkami), přičemž válečné konflikty rozvoj těchto strategicky důležitých disciplín ještě urychlily. Po roce 1945 jsme svědky nové (3.) fáze průmyslové revoluce, v níž věda předbíhá technickou realizaci a výrobu. Jejím nejzřetelnějším projevem se stává využití jaderné energie, mikroelektroniky, kybernetiky a chemie. Ve výrobě probíhá komplexní automatizace a robotizace.“ + odkaz v textu

Parafráze

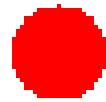
Rozvoj vědy, techniky i hospodářství ve 20. století byl určen politickým děním, a to zejména oběma světovými válkami a jejich následky.

+ odkaz v textu

Kombinace citátu a parafráze

Vědeckotechnické a hospodářské dějiny 20. století se ocitají ve výrazném vleku politického vývoje.“ Jedná se především o obě světové války a jejich následky. **+ odkaz v textu**

Nejčastější citační styly

ACS style

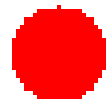
APA style

CBE/CSE style

Harvard style

Chicago style

ISO 690

JAMA/AMA style

MLA style

NLM style

Vancouver style

ČSN ISO 690, ČSN ISO 690-2

- ČSN ISO 690 : tištěné dokumenty
- ČSN ISO 690-2 : elektronické dokumenty

- Úprava norem duben 2011

Metody citování a odkazování

- Harvardský systém (jméno-datum)
- Forma číselného odkazu
- Průběžné poznámky

Harvardský systém

- Odkaz v textu

Wood-degrading, saprophytic higher Basidiomycetes use biological means to generate free radicals, which initiate depolymerization of this ubiquitous plant material. Koenigs (1974a, b) first demonstrated rapid loss of wood weight due to depolymerization of cellulose and hemicelluloses when exposed to low concentrations of ferrous iron and hydrogen peroxide. He suggested that iron and peroxide are substrates for production of highly reactive, reduced oxygen species, including OH^\bullet by these fungi. Using this system, he was able to simulate brown-rot decay of wood. Koenigs (1974a, b) also detected hydrogen peroxide in several fungal cultures, which was later confirmed as being a very common product in white-rot cultures as well (Forney et al. 1982; Zhao et al. 1996).

- Bibliografické citace

Fetzner S (1998) Bacterial dehalogenation. *Appl Microbiol Biotechnol* 50:633–657

Fiorenza S, Ward CH (1997) Microbial adaptation to hydrogen peroxide and biodegradation of aromatic hydrocarbons. *J Ind Microbiol Biotechnol* 18:140–151

Forney L, Reddy C, Packrats H (1982) Ultrastructural localization of hydrogen peroxide production in ligninolytic *Phanerochaete chrysosporium* cells. *Appl Environ Microbiol* 44:732–736

Freire RS, Kubota LT, Duran N (2001) Remediation and toxicity removal from Kraft E1 paper mill effluent by ozonization. *Environ Technol* 22:897–904

Gadd GM (1999) Fungal production of citric and oxalic acid: importance in metal speciation, physiology and biogeochemical processes. *Adv Microb Physiol* 41:47–92

Kerem Z, Jensen KA, Hammel KE (1999) Biodegradative mechanism of the brown rot basidiomycete *Gloeophyllum trabeum*: evidence for an extracellular hydroquinone-driven Fenton reaction. *FEBS Lett* 446:49–54

Koenigs JW (1974a) Production of hydrogen peroxide by wood-rotting fungi in wood and its correlation to with weight loss, depolymerization and pH changes. *Arch Microbiol* 99:129–145

Koenigs JW (1974b) Hydrogen peroxide and iron: A proposed system for decomposition of wood by brown-rot basidiomycetes. *Wood Fiber* 6:66–80

Koyama O, Kamagata Y, Nakamura K (1994) Degradation of chlorinated aromatics by Fenton oxidation and methanogenic digester sludge. *Water Res* 28:885–899

Yee DC, Chauhan S, Yankelevich E, Bystritskii VV, Wood TK (1998) Degradation of perchloroethylene and dichlorophenol by pulsed-electric discharge and bioremediation. *Biotechnol Bioeng* 59:438–444

Zhao J, Janse BJH (1996) Comparison of H₂O₂-producing enzymes in selected white rot fungi. *FEMS Microbiol Lett* 139:215–221

Zhu B-Z, Zhao H-T, Kalyanaraman B, Frei B (2002) Metal-independent production of hydroxyl radicals by halogenated quinones and hydrogen peroxide: an ESR spin rapping study. *Free Rad Biol Med* 32:465–473

Forma číselného odkazu

- **Odkaz v textu** číslem v pořadí citování. Číslo citovaného zdroje se zachová v celém textu.
 - Kulaté závorky
 - Hranaté závorky
 - Horní index
- **Bibliografické citace** řadit dle výskytu v textu.

Průběžné poznámky

- **Odkaz v textu** číslem v pořadí výskytu. Každý odkaz má nové číslo.
 - Kulaté nebo hranaté závorky, horní index

Nelze uvést 2 odkazy za sebou, ale v 1 poznámce může být více bibliografických citací.

- **Bibliografické citace** (poznámky pod čarou) řadit dle výskytu. Číslovat průběžně v celém dokumentu.

U rozsáhlejších prací (např. diplomová) doporučeno uvést abecední seznam všech použitých zdrojů **také** na konci dokumentu (u nás povinnost – pokyn děkana).

Informační zdroje:

- Biernátová, Olga et. al. *Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. dubna 2011*. Brno: 2011. Dostupné z: <http://www.citace.com/soubory/csniso690-interpretace.pdf>
- Kratochvíl, Jiří et. al. *Metodika tvorby bibliografických citací*. 2. revidované vydání. [Brno:] Knihovna univerzitního kampusu MU a Ústřední knihovna PřF MU, 2011. ISSN 1802-128X. Dostupné z: http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps11/metodika/web/ebook_citace_2011.html#titulni